

Sosiaali- ja terveysministeriö

Hallitusneuvos Anne Koskela

Viite: Lausunto
säännösehdotuksesta
STM109:00/2018 ja
STM/3759/2018.

**Suomen Terveystenhoitajaliiton lausunto
Hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi terveydenhuoltolain muuttamisesta**

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt Suomen Terveystenhoitajaliitolta arviointilausuntoa luonnoksesta säännösehdotukseksi terveydenhuoltolain (1326/2010) muuttamiseksi valtion korvauksen maksamisesta lääkkeen määräämisen edellyttämään koulutukseen.

1. Valtion korvauksen maksaminen lääkkeen määräämisen erikoispätevyyteen johtavan koulutuksen perusteella

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi terveydenhuoltolakia siten, että valtion korvauksia opetustoimintaan voitaisiin maksaa sairaanhoitajan rajatun lääkkeenmääräämisen erikoispätevyyteen johtavasta koulutuksesta. Suomen Terveystenhoitajaliiton näkemyksen mukaan muutosehdotus on perusteltu. Terveystenhoitolaissa säädetään valtion koulutuskorvauksista lääkärin ja hammaslääkärin peruskoulutukseen ja erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutukseen ja samaa käytäntöä voidaan soveltaa sairaanhoitajapohjaisten terveydenhuollon työntekijöiden rajatun lääkkeenmääräämiskoulutuksen korvauksista. Terveystenhoillon eri ammattiryhmien työnjaon kehittäminen terveydenhuollon toiminnan tehostamiseksi ja kustannusten vähentämiseksi on oleellista ja siksi myös sairaanhoitajien, terveydenhoitajien ja kättilöiden rajattua lääkkeenmääräämisoikeutta tulee laajentaa ja koulutukseen tulee kohdentaa valtion korvauksia. Koulutuksen nykyinen korkea hinta on hidastanut työnjaon ja uusien toimintatapojen kehittämistä. Valtion maksama koulutuskorvaus vahvistaa tasapuolisuuden näkökulmaa alueellisesti ja ammattiryhmittäin.

Rajatun lääkkeenmääräämisen erityispätevyyden saaminen edellyttää 45 opintopisteen laajuisia opintoja korkeakoulussa. Ammattikorkeakoulujen tarjoama koulutuskokonaisuus on kallis, jonka päälle tulee vielä matkakustannuksia ja sijaisten palkkakustannuksia. Pääasiallisesti terveydenhuollon toimintayksiköt ovat kustantaneet lääkkeenmääräämiskoulutuksen omasta koulutusbudjetistaan työntekijöilleen. Koulutusbudjetit ovat koko ajan supistuneet terveydenhuollon organisaatioissa. Työnantajille lääkkeenmääräämiskoulutuksen kustannukset ovat iso menoerä, mikä vähentää koulutukseen

lähetettävien työntekijöiden määrää. Valtion koulutuskorvaus toisi tähän muutoksen ja mahdollistaisi yhä useamman sairaanhoitajan, terveydenhoitajan ja kätilön lääkkeenmääräämiskoulutuksen.

Terveydenhoitajaliitto kannattaa hallituksen esitystä laiksi terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 23 b§ muuttamista siten, että rajattu lääkkeenmäärääminen voitaisiin ottaa käyttöön nykyistä laajemmin terveydenhuollon palveluissa. Väärintulkintojen estämiseksi on välttämätöntä, että käytetään tarkkoja ja työntehtävän edellyttämiä ammattinimikkeitä ja nimettyjä toimintaympäristöjä. Esimerkiksi voimassa olevaan lakiin perustuen seuraavasti: "Sairaanhoitajan oikeus rajattuun lääkkeenmääräämiseen ulottuu voimassaolevan lain nojalla sairaanhoitopiirin yhteispäivystykseen sekä kunnallisen terveyskeskuksen avovastaanoton yksiköihin, toisin sanoen terveyskeskuksen ajanvaraus- ja päivystysvastaanotoille sekä **terveydenhoitajilla** äitiys-, perhesuunnittelu- ja lastenneuvoloihin, koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoon sekä kansanterveystyönä järjestettyyn työterveyshuoltoon".

Lääkkeenmääräämiskoulutuksen sisältö on monipuolinen, mutta se ei palvele parhaalla mahdollisella tavalla ennaltaehkäisevää työtä ja siksi Terveydenhoitajaliitto ehdottaa, että lääkkeenmääräämiskoulutukseen rakennetaan erillinen koulutusmoduuli terveydenhoitajille. Se lisäisi työnantajien motivaatiota lähettää terveydenhoitajia lääkkeenmääräämiskoulutukseen. Nykyinen koulutus koetaan terveydenhoitajien työn kannalta liian laajaksi, pitkäksi ja kalliiksi suhteessa terveydenhoitajien työtehtävissä määrättäviin lääkkeisiin. Mikäli työtehtävät myöhemmin muuttuisivat ja laajempi lääkkeenmääräämisoikeus osoittautuisi tarpeelliseksi, voisi opiskella lisämoduuleita. Koulutuksen moduulirakenne ja ammattikohtaiset osamoduulit vähentäisivät koulutus- ja korvauskustannuksia.

2. Valtion korvauksen maksaminen sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköille aluehallintovirastolle toimintayksikön tekemän hakemuksen perusteella.

Terveydenhoitajaliitto kannattaa esitystä valtion koulutuskorvauksen maksamista kaikille terveydenhuollon toimintayksiköille lääkkeenmääräämisen erikoispätevyyden saaneiden henkilöiden määrän mukaan. Esityksen ilmaisumuotoa olisi tärkeä tarkentaa, jotta siitä selviäisi nykyistä selkeämmin, että työnantaja voi hakea koulutuskorvausta aluehallintovirastolta vasta sitten, kun työntekijä on saanut erikoispätevyyden, siitä on Valviran merkintä ja sairaanhoitajalla/terveydenhoitajalla/kätilöllä on yksilöintitunnus sekä työntekijä toimii tehtävissä, joissa hänellä on oikeus rajattuun lääkkeenmääräämiseen.

On hyvä, että koulutuskorvauksen maksaminen perustuu toteutuneisiin koulutuskuukausiin ja Terveydenhuoltolain 66§ ehdotettu lisäys korvauksen vuosittaisesta euro määrästä on hyvä. On mahdollista, että koulutuksen tarjoajat nostavat jo nyt kalliin koulutuskokonaisuuden hintaa edelleen, kun valtio korvaa koulutuskustannuksia.

Koulutuskorvausten hakeminen aluehallintovirastolta ja hakujen aikataulutus on kuvattu esityksessä selkeästi.

Helsingissä 28.9.2018

Tiina Mäenpää

Puheenjohtaja

Suomen Terveydenhoitajaliitto

Aija Saarinen

Kehittämispäällikkö

Suomen Terveydenhoitajaliitto